

*Załącznik do Uchwały Nr XII/136/07
Rady Miejskiej w Karpaczu
z dnia 21 grudnia 2007 r.*

WIELOLETNI
PLAN
FINANSOWY
GMINY KARPACZ
NA LATA 2005 - 2013

Karpacz, zaktualizowano w grudniu 2007r.

Zleceniodawca:

Urząd Miejski w Karpaczu
ul. Konstytucji 3 Maja 54
58 – 540 Karpacz
tel. (0 75) 76 19 150
fax. (075) 76 19 224

Autor:

Business Mobility International Spółka z o.o.
al. 3-go Maja 11
76-200 Słupsk
tel. (0 59) 8 456 301-302
fax.(0 59) 8 456 303
e-mail: office@bm-intl.2com.pl
http: www.bmintl.com

Biuro regionalne:

Business Mobility International Spółka z o.o.
ul. Drewsa 4E
61 – 606 Poznań
tel/fax (061) 825 78 60
e-mail: office@bm-intl.2com.pl

Biuro regionalne:

Business Mobility International Spółka z o.o.
ul. Zacisze 6/3
31 – 156 Kraków
tel: (018) 426 13 55
fax (018)426 13 59
e –mail: office@bm-intl.com.pl

Siedziba w Brukseli:

Business Mobility International NV-SA
Rue Wiertz 50/28
1050 Brussels, Belgium
tel. [32-2] 644 36 89
fax [32-2] 648 07 80
www.bm-intl.com

SPIS TREŚCI

1.0.	WPROWADZENIE	4
2.0.	WSTĘP	5
	2.1. Cel i metoda.....	5
	2.2. Procedury ostrożnościowe.....	7
3.0.	ANALIZA SYTUACJI FINANSOWEJ MIASTA KARPACZ W LATACH 2003-2006, Z UWZGLĘDNIENIEM BUDŻETU SAMORZĄDU NA 2007 ROK.	9
	3.1. Dane źródłowe.....	9
	3.2. Analiza podstawowych kategorii finansowych.....	9
	3.3. Analiza poziomu i struktury wykonania dochodów.....	11
	3.4. Analiza poziomu i struktury wykonania wydatków.....	18
4.0.	PROJEKCJA POTENCJAŁU INWESTYCYJNEGO MIASTA KARPACZ NA LATA 2007 – 2013.....	21
	4.1. Projekcja wolnych środków.....	21
	4.2. Projekcja wolnych środków na inwestycje.....	23
	4.3. Projekcja możliwości inwestycyjnych.....	26
	4.4. Projekcja potencjału inwestycyjnego.....	28
5.0.	ZAŁĄCZNIK.....	30
	5.1. Prognoza kwoty długu i spłat na rok 2007 i lata następne	30
6.0.	ANEKS NR 1 – DOTYCZY ZMIAN PRZEPROWADZONYCH W WIELOLETNIM PLANIE FINANSOWYM.....	302

1.0. WPROWADZENIE

Wieloletni Plan Finansowy [WPF] miasta Karpacza jest jednym z czterech narzędzi zarządzania strategicznego. WPF w swoim zakresie określającym potencjał inwestycyjny był podstawą konstruowania Wieloletniego Planu Inwestycyjnego.

Natomiast Wieloletni Plan Inwestycyjny w swojej części dotyczącej zestawienia planowanych inwestycji w czasie i w zgodności z planowanymi budżetami na kolejne lata stanowił konkluzyjną część Planu Rozwoju Lokalnego.

Zarówno Wieloletni Plan Finansowy, Wieloletni Plan Inwestycyjny, jak i Plan Rozwoju Lokalnego muszą znajdować potwierdzenie w przyjętych rozwiązaniach strategicznych zapisanych w celach i kierunkach działania w Strategii Rozwoju Gminy Karpacz.

2.0. WSTĘP

2.1. *Cel i metoda.*

Podstawowe jednostki samorządu terytorialnego – gminy - zostały powołane na mocy ustawy zasadniczej z 1989 roku.

Podstawowym celem działania gmin jest zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty samorządowej. Katalog podstawowych zadań własnych gminy został określony w art. 7 ustawy o samorządzie gminnym.

W szczególności zadania te obejmują sprawy:

- 1) ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej,
- 2) gminnych dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego,
- 3) wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz,
- 4) lokalnego transportu zbiorowego,
- 5) ochrony zdrowia,
- 6) pomocy społecznej, w tym ośrodków i zakładów opiekuńczych,
- 7) gminnego budownictwa mieszkaniowego,
- 8) edukacji publicznej,
- 9) kultury, w tym bibliotek gminnych i innych placówek upowszechniania kultury,
- 10) kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych,
- 11) targowisk i hal targowych,
- 12) zieleni gminnej i zadrzewień,
- 13) cmentarzy gminnych,
- 14) porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej,
- 15) utrzymania gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych,

- 16) polityki prorodzinnej, w tym zapewnienia kobietom w ciąży opieki socjalnej, medycznej i prawnej,
- 17) wspierania i upowszechniania idei samorządowej,
- 18) promocji gminy,
- 19) współpracy z organizacjami pozarządowymi,
- 20) współpracy ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw.

Jednym z niezbędnych instrumentów pozwalającym realizować te zadania w sposób umożliwiający osiągnięcie zrównoważonego rozwoju jest wieloletni plan finansowy.

Wieloletni Plan Finansowy Miasta Karpacz obejmuje okres do 2013 roku. Dokument ten sporządzony został w wyniku przeprowadzenia analizy podstawowych kategorii finansowych generowanych przez samorząd oraz, między innymi, w oparciu o dane planistyczne, przygotowane przez Skarbnika Gminy Panią Krystynę Majkowską-Gersten, a dotyczących polityki finansowej jednostki.

Celem tego opracowania jest oszacowanie możliwości finansowych samorządu pod kątem realizacji zamierzonych inwestycji – zdefiniowanych jako „**potencjał inwestycyjny**”.

Dokument niniejszy składa się z dwóch części:

- analizy sytuacji finansowej Miasta Karpacz w latach 2003 – 2006, z uwzględnieniem budżetu na 2007 rok oraz
- projekcji potencjału inwestycyjnego Miasta Karpacz na lata 2007 – 2013.

Przyjęta metodologia wyliczeń dokonywanych w poszczególnych częściach została omówiona bezpośrednio przy tych wyliczeniach.

2.2. *Procedury ostrożnościowe.*

Realizacja zadań inwestycyjnych stojących obecnie przed samorządami terytorialnymi podlega licznym regulacjom i ograniczeniom prawnym, głównie o charakterze finansowym. Najważniejsze ustawy regulujące gospodarkę finansową gmin, to:

1. ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
2. ustawa z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych,
3. ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Głównie ustawa o finansach publicznych wprowadza limity zadłużeń dla jednostek samorządowych oraz procedury ostrożnościowe i sanacyjne, którym jednostki te muszą sprostać. Podstawowe ograniczenia wynikają z artykułów 169,170 oraz 79 przywołanej wyżej ustawy. I tak:

Art. 169. 1. Łączna kwota przypadających w danym roku budżetowym:

- 1) spłat rat kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 82 ust. 1 pkt 2 i 3 wraz z należnymi w danym roku odsetkami od kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 82 ust. 1,
 - 2) wykupów papierów wartościowych emitowanych przez jednostki samorządu terytorialnego na cele określone w art. 82 ust. 1 pkt 2 i 3 wraz z należnymi odsetkami i dyskontem od papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 82 ust. 1,
 - 3) potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych przez jednostki samorządu terytorialnego poręczeń oraz gwarancji
- nie może przekroczyć 15% planowanych na dany rok budżetowy dochodów jednostki samorządu terytorialnego.
2. W przypadku gdy relacja, o której mowa w art. 15 ust. 1 pkt 1 lit. a, przekroczy 55%, to kwota, o której mowa w ust. 1, nie może przekroczyć 12% planowanych dochodów jednostki samorządu terytorialnego, chyba że obciążenia te w całości wynikają z zobowiązań zaciągniętych przed datą ogłoszenia tej relacji.
3. Ograniczeń określonych w ust. 1 nie stosuje się do:
- 1) emitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek zaciągniętych w związku z umową zawartą z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art. 5 ust. 3,
 - 2) poręczeń i gwarancji udzielonych samorządowym osobom prawnym realizującym zadania jednostki samorządu terytorialnego z wykorzystaniem środków, o których mowa w art. 5 ust. 3.

Art. 170. 1. Łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec roku budżetowego nie może przekroczyć 60% wykonanych dochodów ogółem tej jednostki w tym roku budżetowym.

2. W trakcie roku budżetowego łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec kwartału nie może przekraczać 60% planowanych w danym roku budżetowym dochodów tej jednostki.

3. Ograniczeń, o których mowa w ust. 1 i 2, nie stosuje się do emitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek zaciąganych w związku z umową zawartą z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art. 5 ust. 3.

4. Przepisu ust. 3 nie stosuje się po zakończeniu programu, projektu lub zadania realizowanych ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 3, oraz otrzymaniu refundacji dokonanych wydatków.

5. W przypadku, gdy określone w umowie środki, o których mowa w art. 5 ust. 3, nie zostaną przekazane lub po ich przekazaniu orzeczony zostanie ich zwrot, jednostka samorządu terytorialnego nie może emitować papierów wartościowych, zaciągać kredytów, pożyczek i udzielać poręczeń i gwarancji do czasu spełnienia warunków, o których mowa w ust. 1 i 2 oraz w art. 169 ust. 1 i 2.

Art. 79. ust. 1. W przypadku, gdy wartość relacji kwoty państwowego długu publicznego do produktu krajowego brutto,

1) jest większa od 50%, a nie większa od 55%, to na kolejny rok:

a) Rada Ministrów uchwała projekt ustawy budżetowej, w którym relacja deficytu budżetu państwa do dochodów budżetu państwa nie może być wyższa niż analogiczna relacja z roku bieżącego,

b) relacja, o której mowa w lit. a, stanowi górne ograniczenie relacji deficytu każdej jednostki samorządu terytorialnego do jej dochodów, jaka może zostać uchwalona w budżecie jednostki samorządu terytorialnego.

Obecnie, jak wynika z obwieszczenia Ministra Finansów¹ relacja powyższa wyniosła 47,7%. Stąd, jednostki samorządu terytorialnego, projektując budżet na 2007 r. nie są zobowiązane do zastosowania przedstawionej procedury.

¹ Publikator: Monitor Polski z 2006 r. Nr 36, poz.399.

3.0. ANALIZA SYTUACJI FINANSOWEJ MIASTA KARPACZ W LATACH 2003-2006, Z UWZGLĘDNIENIEM PLANU BUDŻETU SAMORZĄDU NA 2007 ROK.

3.1. Dane źródłowe.

Analizę finansową Miasta Karpacz sporządzono w oparciu o następujące dokumenty:

1. roczne sprawozdania z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27S), roczne sprawozdania z wykonania planu wydatków budżetowych (Rb-28S) oraz roczne sprawozdania o nadwyżce/deficycie (Rb-NDS), odpowiednio za lata 2003 – 2006,
2. Uchwałę nr III/17/65 Rady Miejskiej w Karpaczu z dnia 28 grudnia 2006 r. w sprawie budżetu Gminy na rok 2007, z późniejszymi zmianami do dnia 19 września 2007 roku.

3.2. Analiza podstawowych kategorii finansowych.

Podstawowe kategorie finansowe jednostek samorządu terytorialnego ujmowane są w budżecie jednostki, który, zgodnie z art. 165 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych² - jest rocznym planem dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów tej jednostki.

Ogólny obraz kształtowania się poszczególnych kategorii finansowych Miasta Karpacza w latach 2003 – 2007 przedstawia tabela nr 1.

Tabela 1. Kształtowanie się kategorii finansowych jednostki w latach 2003 – 2007 (w PLN) oraz dynamika ich zmian (w %)

Wyszczególnienie	2003	04/03%	2004	05/04%	2005	06/05%	2006	07/06%	2007*
Dochody ogółem	15 202 458	84	12 720 254	159	20 283 817	149	30 252 583	56	16 956 692
Wydatki ogółem	11 498 628	123	14 168 084	154	21 819 200	137	29 836 647	75	22 477 377
Wynik finansowy	3 703 830		-1 447 830		-1 535 383		415 936		-5 520 685
Wynik finansowy/Dochody(%)	24,36		-11,38		-7,57		1,37		-32,56

*Na rok 2007 poszczególne kategorie finansowe podane są według planu, tj. zgodnie z uchwałą budżetową.

Sytuacja finansowa Miasta Karpacz w badanym okresie kształtowała się korzystnie. Wnioski takie można wyciągnąć z obserwacji kształtowania się podstawowych kategorii finansowych jednostki.

² Publikator: Dz. U. z 2005 r. Nr 249, poz. 2104, ost. zm. Dz.U. z 2006 r. Nr 249, poz 1832

Z porównania danych zaprezentowanych w powyższej tabeli, wynika, że w badanym okresie realizacja poszczególnych kategorii finansowych nie przebiegała równomiernie. W 2006 roku samorząd osiągnął najwyższe dochody, w kwocie 30 252 583 zł, tj. 149% wykonania dochodów z roku poprzedniego.

W poszczególnych latach realizacja dochodów wyglądała następująco:

- w roku 2003 – 15 202 458 zł;
- w roku 2004 – 12 720 254 zł, tj. 84% wykonania dochodów w roku 2003;
- w roku 2005 – 20 283 817 zł, tj. 159% wykonania dochodów w roku 2004;
- w roku 2006 – 30 252 583 zł, tj. 149% wykonania dochodów w roku 2005;
- w roku 2007 – 16 956 692 zł, tj. 56% wykonania dochodów w roku 2006.

Również w 2006 roku samorząd zrealizował wydatki na najwyższym poziomie, w kwocie 29 836 647 zł, tj. na poziomie wyższym o 37% niż w roku poprzednim.

W poszczególnych latach wykonanie wydatków przedstawia się następująco:

- w roku 2003 – 11 498 628 zł;
- w roku 2004 – 14 168 084 zł, tj. 123% wykonania wydatków w roku 2003;
- w roku 2005 – 21 819 200 zł, tj. 154% wykonania wydatków w roku 2004;
- w roku 2006 – 29 836 647 zł, tj. 137% wykonania wydatków w roku 2005;
- w roku 2007 – 22 477 377 zł, tj. 75% wykonania wydatków w roku 2006.

Zgodnie z art. 168 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych różnica między dochodami a wydatkami budżetu jednostki samorządu terytorialnego stanowi odpowiednio nadwyżkę budżetu jednostki samorządu terytorialnego lub deficyt budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Tabela 2 przedstawia źródła sfinansowania deficytu oraz kierunki rozdysponowania nadwyżki budżetowej.

Tabela 2. Źródła sfinansowania deficytu oraz kierunki rozdysponowania nadwyżki budżetowej (w PLN)

Wyszczególnienie	2003	2004	2005	2006	2007
<i>Dochody ogółem</i>	15 202 458	12 720 254	20 283 817	30 252 583	16 956 692
<i>Wydatki ogółem</i>	11 498 628	14 168 084	21 819 200	29 836 647	22 477 377
Wynik finansowy	3 703 830	-1 447 830	-1 535 383	415 936	-5 520 685
<i>Wynik finansowy/Dochody(%)</i>	24,36	-11,38	-7,57	1,37	-32,56
<i>Finansowanie</i>	-3 518 443	1 995 057	2 723 589	1 767 845	5 520 685
Przychody ogółem, w tym:	-9 458	1 995 384	2 904 589	1 948 845	6 013 485
<i>kredyty i pożyczki</i>	327	1 810 000	2 357 362	760 638	3 831 000
<i>nadwyżka z lat ubiegłych</i>	-9 785	185 057	0	0	0
<i>prywatyzacja majątku jst</i>	0	0	0	0	0
<i>inne źródła</i>	0	327	547 227	1 188 207	2 182 485
Rozchody ogółem, w tym	3 508 985	327	181 000	181 000	492 800
<i>splaty kredytów i pożyczek</i>	508 985	327	181 000	181 000	492 800
<i>pożyczki</i>	0	0	0	0	0
<i>wykup obligacji samorządowych</i>	3 000 000	0	0	0	

W analizowanym okresie Miasto Karpacz uzyskało następujące wyniki finansowe:

1. w roku 2003 – nadwyżkę, w wysokości 3 703 830 zł,
2. w roku 2004 – deficyt, w wysokości 1 447 830 zł,
3. w roku 2005 – deficyt, w wysokości 1 535 383 zł,
4. w roku 2006 – nadwyżkę, w wysokości 415 936 zł.

Na rok 2007 samorząd planuje deficyt budżetowy w wysokości 5 520 685 zł, który zamierza sfinansować przychodami z tytułu kredytu oraz przychodami pochodzącymi z wolnych środków jako nadwyżką środków pieniężnych na rachunku budżetu.

Relacja wyniku finansowego do dochodów wyniosła, w poszczególnych latach badanego okresu, odpowiednio: 24,36%; -11,38%; -7,57; 1,37 oraz - w roku bieżącym -32,56%.

Źródłem sfinansowania deficytu budżetowego w latach 2004 -2005 były przychody z tytułu pożyczek i kredytów, przychody z innych źródeł oraz nadwyżka z lat ubiegłych (rok 2004). Natomiast nadwyżka budżetowa wypracowana przez miasto w 2003 r. została rozdysponowana na spłatę kredytów i pożyczek oraz wykup obligacji samorządowych.

W analizie finansowej samorządu dodatkowo należy ocenić zmiany zachodzące w strukturze dochodów i wydatków.

3.3. Analiza poziomu i struktury wykonania dochodów.

Podstawą prawną odnoszącą się do dochodów jednostek samorządu terytorialnego jest, przywołana wcześniej, ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Ustawa ta określa – w art. 1:

- 1) źródła dochodów jednostek samorządu terytorialnego oraz zasady ustalania i gromadzenia tych dochodów;
- 2) zasady ustalania i przekazywania subwencji ogólnej oraz dotacji celowych z budżetu państwa.

W rozumieniu tej ustawy dochodami jednostek samorządu terytorialnego są:

- 1) dochody własne, w tym udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych oraz z podatku dochodowego od osób prawnych;
- 2) subwencja ogólna;
- 3) dotacje celowe z budżetu państwa.

Dochodami jednostek samorządu terytorialnego mogą być również:

- 1) środki pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi;
- 2) środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej;
- 3) inne środki określone w odrębnych przepisach.

Źródła dochodów własnych gminy zostały enumeratywnie wymienione w art. 4 ustawy i są to:

- 1) wpływy z podatków:
 - a) od nieruchomości,
 - b) rolnego,
 - c) leśnego,
 - d) od środków transportowych,
 - e) dochodowego od osób fizycznych, opłacanego w formie karty podatkowej,
 - f) od posiadania psów,
 - g) od spadków i darowizn,
 - h) od czynności cywilnoprawnych;
- 2) wpływy z opłat:
 - a) skarbowej,
 - b) targowej,
 - c) miejscowej,
 - d) administracyjnej,
 - e) eksploatacyjnej - w części określonej w ustawie z dnia 4 lutego 1994 r. - Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. Nr 27, poz. 96, z późn. zm.),
 - f) innych stanowiących dochody gminy, uiszczanych na podstawie odrębnych przepisów;
- 3) dochody uzyskiwane przez gminne jednostki budżetowe gminy oraz wpłaty od gminnych zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych gminnych jednostek budżetowych;
- 4) dochody z majątku gminy;
- 5) spadki, zapisy i darowizny na rzecz gminy;
- 6) dochody z kar pieniężnych i grzywien określonych w odrębnych przepisach;

- 7) 5,0 % dochodów uzyskiwanych na rzecz budżetu państwa w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej;
- 8) odsetki od pożyczek udzielanych przez gminę, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej;
- 9) odsetki od nieterminowo przekazywanych należności stanowiących dochody gminy;
- 10) odsetki od środków finansowych gromadzonych na rachunkach bankowych gminy, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej;
- 11) dotacje z budżetów innych jednostek samorządu terytorialnego;
- 12) inne dochody należne gminie na podstawie odrębnych przepisów.

Natomiast wysokość udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, od podatników tego podatku zamieszkałych na obszarze gminy wynosi 39,34 %, z zastrzeżeniem art. 89 ustawy, a wysokość udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych, od podatników tego podatku, posiadających siedzibę na obszarze gminy, wynosi 6,71 %.

W dalszej części ustawy, w art. 7 i 8, ustawodawca określił, z jakich części składa się subwencja oraz uregulował kwestię fakultatywnych dochodów gminy pochodzących z budżetu państwa. I tak:

Subwencja ogólna składa się z części:

- a) wyrównawczej,
- b) równoważącej.

Natomiast dochodami fakultatywnymi mogą być dotacje celowe z budżetu państwa na:

- 1) zadania z zakresu administracji rządowej oraz na inne zadania zlecone ustawami;
- 2) zadania realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego na mocy porozumień zawartych z organami administracji rządowej;
- 3) usuwanie bezpośrednich zagrożeń dla bezpieczeństwa i porządku publicznego, skutków powodzi i osuwisk ziemnych oraz skutków innych klęsk żywiołowych;
- 4) finansowanie lub dofinansowanie zadań własnych;
- 5) realizację zadań wynikających z umów międzynarodowych, jak i środki z funduszy celowych, pozyskiwane na podstawie odrębnych przepisów.

Dochody jednostek samorządu terytorialnego (jak i wydatki) grupowane są, w celu określenia rodzaju prowadzonej działalności oraz dla potrzeb sprawozdawczości, w systematykę działów, rozdziałów i paragrafów, tj. w klasyfikację budżetową.

Stąd, dla potrzeb dokonania analizy zmian zachodzących w trakcie wykonywania dochodów Miasta Karpacz należy porównać kształtowanie się dochodów w rozbiciu na działy klasyfikacji budżetowej. Porównanie takie, obejmujące poszczególne lata badanego okresu, przedstawia tabela 3.

Tabela 3. Poziom oraz struktura wykonania dochodów (w PLN)

Wyszczególnienie	2003	%	2004	%	2005	%	2006	%	2007	%	Razem	Udział (%)
<i>Rolnictwo i łowiectwo</i>	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
<i>Leśnictwo</i>	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
<i>Transport i łączność</i>	849	0,01	152 000	1,19	261 403	1,29	176 174	0,58	74 100	0,44	664 526	0,70
<i>Turystyka</i>	0	0,00	0	0,00	47 314	0,23	0	0,00	0	0,00	47 314	0,05
<i>Gospodarka mieszkaniowa</i>	4 380 231	28,81	2 993 296	23,53	6 477 805	31,94	8 426 387	27,85	4 987 055	29,41	27 264 774	28,57
<i>Działalność usługowa</i>	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
<i>Administracja publiczna</i>	145 003	0,95	168 525	1,32	105 814	0,52	237 554	0,79	159 976	0,94	816 872	0,86
<i>Urzędy naczelnych organów władzy pań.</i>	17 024	0,11	16 132	0,13	31 999	0,16	14 051	0,05	893	0,01	80 099	0,08
<i>Obrona narodowa</i>	500	0,00	500	0,00	500	0,00	500	0,00	500	0,00	2 500	0,00
<i>Bezpieczeństwo publiczne</i>	11 978	0,08	59 234	0,47	9 773	0,05	19 270	0,06	5 700	0,03	105 955	0,11
<i>Dochody od osób prawnych i innych</i>	5 340 019	35,13	6 176 500	48,56	7 020 119	34,61	8 474 279	28,01	8 539 215	50,36	35 550 132	37,26
<i>Różne rozliczenia</i>	1 709 002	11,24	1 689 504	13,28	1 768 219	8,72	2 600 138	8,59	1 603 670	9,46	9 370 533	9,82
<i>Oświata i wychowanie</i>	9 725	0,06	401 220	3,15	331 118	1,63	14 245	0,05	16 020	0,09	772 328	0,81
<i>Szkolnictwo wyższe</i>	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
<i>Ochrona zdrowia</i>	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
<i>Pomoc społeczna</i>	465 644	3,06	996 858	7,84	1 231 911	6,07	1 150 757	3,80	1 569 563	9,26	5 414 733	5,67
<i>Edukacyjna opieka wychowawcza</i>	52 445	0,34	0	0,00	37 849	0,19	44 346	0,15	0	0,00	134 640	0,14
<i>Gospodarka komunalna</i>	67 000	0,44	58 975	0,46	2 919 590	14,39	8 995 362	29,73	0	0,00	12 040 927	12,62
<i>Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego</i>	0	0,00	1 500	0,01	3 100	0,02	0	0,00	0	0,00	4 600	0,00
<i>Kultura fizyczna i sport</i>	3 003 038	19,75	6 010	0,05	37 303	0,18	99 518	0,33	0	0,00	3 145 869	3,30
Dochody ogółem	15 202 458	100,00	12 720 254	100,00	20 283 817	100,00	30 252 583	100,00	16 956 692	100,00	95 415 804	100,00

Realizacja dochodów budżetowych według działów klasyfikacji budżetowej przedstawia się następująco:

- dział „Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem”: w roku 2003 – 5 340 019 zł; w roku 2004 – 6 176 500 zł; w roku 2005 – 7 020 119 zł; w roku 2006 – 8 474 279 zł; plan na rok 2007 – 8 539 215 zł; łącznie w badanym okresie – 335 550 132 zł;

- dział „Gospodarka mieszkaniowa”: w 2003 r. – 4 380 231 zł; w 2004 r. – 2 993 296 zł; w 2005 r. – 6 477 805 zł; w 2006 r. – 8 426 387 zł; plan na 2007 r. – 4 987 055 zł; łącznie – 27 264 774 zł;

- dział „Gospodarka komunalna”: w 2003 r. – 67 000 zł; w 2004 r. – 58 975 zł; w 2005 r. – 2 919 590 zł; w 2006 r. – 8 995 362 zł; plan na 2007 r. – 0 zł ; łącznie – 12 040 927 zł;

- dział „Różne rozliczenia”: w 2003 r. – 1 709 002 zł; w 2004 r. – 1 689 504zł; w 2005 r. – 1 768 219 zł; w 2006 r. – 2 600 138 zł; na 2007 r. – 1 603 670 zł; łącznie – 9 370 533 zł;

- dział „Pomoc społeczna”: w 2003 r. – 465 644 zł; w 2004 r. – 996 858 zł; w 2005 r. – 1 231 911 zł; w 2006 r. – 1 150 757 zł; na 2007 r. – 1 569 563 zł; łącznie – 5 414 733 zł.

- dział „Kultura fizyczna i sport”: w 2003 r. – 3 003 038 zł; w 2004 r. – 6 010 zł; w 2005 r. – 37 303 zł; w 2006 r. – 99 518 zł; na 2007 r. – 0 zł; łącznie – 3 145 869 zł;

Udział dochodów w pozostałych działach klasyfikacji budżetowej w dochodach ogółem często nie przekraczał 1%, stąd nie był znaczący dla samorządu.

Zdecydowany wpływ na kształtowanie się wielkości dochodów w poszczególnych latach miały więc takie zjawiska finansowe, jak:

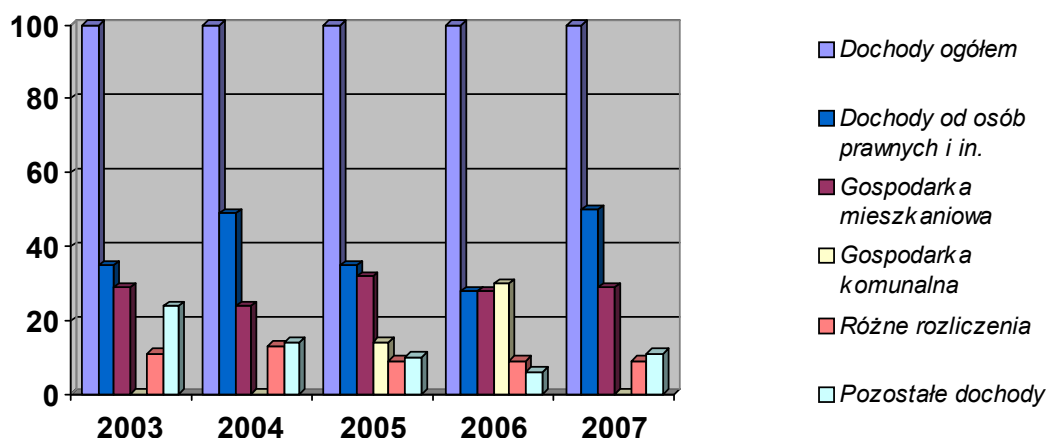
1. uzyskiwane wpływy z podatków i opłat lokalnych oraz udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa,
2. wpływy ze sprzedaży składników majątkowych oraz praw majątkowych,
3. dotacje z funduszu Phare na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych w zakresie ochrony środowiska,
4. otrzymywane subwencje,
5. otrzymywane dotacje na realizację zadań w zakresie pomocy społecznej.

Tabela 4 i wykres 1 obrazują strukturę dochodów, zrealizowanych w czterech działach klasyfikacji budżetowej, których udział był najwyższy.

Tabela 4. Struktura dochodów z wyszczególnionych działów

Wyszczególnienie	2003	2004	2005	2006	2007	Razem	Udział (%)
Dochody od osób prawnych i in.	5 340 019	6 176 500	7 020 119	8 474 279	8 539 215	35 550 132	37
- udział w dochodach ogółem (%)	35	49	35	28	50	37	
Gospodarka mieszkaniowa	4 380 231	2 993 296	6 477 805	8 426 387	4 987 055	27 264 774	29
- udział w dochodach ogółem (%)	29	24	32	28	29	29	
Gospodarka komunalna	67 000	58 975	2 919 590	8 995 362	0	12 040 927	13
- udział w dochodach ogółem (%)	0	0	14	30	0	13	
Różne rozliczenia	1 709 002	1 689 504	1 768 219	2 600 138	1 603 670	9 370 533	10
- udział w dochodach ogółem (%)	11	13	9	9	9	10	
Dochody ogółem	15 202 458	12 720 254	20 283 817	30 252 583	16 956 692	95 415 804	100
Udział sumy wyszczególnionych dochodów w dochodach ogółem (%)	76	86	90	94	89	88	

Wykres 1. Struktura dochodów z wyszczególnionych działów (w %)

Z danych przedstawionych w tabeli 4 oraz graficznie zilustrowanych na wykresie 1 wynika, że w całym badanym okresie dochody samorządu uzyskane z tytułu podatków i opłat lokalnych wyniosły 37% dochodów ogółem; gospodarki mieszkaniowej- 29%; gospodarki komunalnej - 13%; z tytułu subwencji – 10%. Dochody jednostki tylko z tych czterech źródeł stanowiły w analizowanym okresie odpowiednio: 76% dochodów; 86%; 90%; 94 % oraz 89%; co daje średni udział w wysokości 88%.

Procentowy udział w wykonaniu dochodów ogółem w innych działach klasyfikacji budżetowej kształtował się w granicach 5,67% w dziale pomoc społeczna oraz 3,30% w dziale kultura fizyczna i sport. W pozostałych działach wykonanie dochodów nie przekroczyło 1%, nie było więc znaczące dla budżetu miasta.

Porównanie danych dotyczących wielkości dochodów, jak i ich struktury, obrazuje, że kształtowanie się tych parametrów w latach 2003 – 2007, pod kątem możliwości inwestycyjnych samorządu, jest korzystne. Ze szczegółowego badania wahań zachodzących w realizacji poszczególnych dochodów wynika bowiem, że jednym z głównych źródeł dochodów są dochody własne, takie jak podatki i opłaty lokalne oraz udziały w podatkach PIT i CIT – a więc, dotyczyły one kategorii dochodów w pewnym zakresie (biorąc pod uwagę władztwo podatkowe gminy) zależnych od działań własnych jednostki. Stąd początkowa teza o korzystnym kształtowaniu się wyników finansowych samorządu jest uzasadniona. Takie wnioski mogą świadczyć o poprawiającej się koniunkturze, a także rokować pozytywnie na przyszłość.

3.4. Analiza poziomu i struktury wykonania wydatków.

Zakres zadań jakie gmina może finansować i do realizacji których została powołana określa, przywołana wcześniej, ustawa o samorządzie gminnym. Katalog tych zadań został przedstawiony w części 1.1 niniejszego opracowania.

W tabeli 5 przedstawiono kształtowanie się wydatków Miasta Karpacz w rozbiciu na działy klasyfikacji budżetowej.

Tabela 5. Struktura wykonania wydatków (w PLN)

Wyszczególnienie	2003	2004	2005	2006	2007	Razem	Udział (%)
<i>Rolnictwo i łowiectwo</i>	27	18	8	0	165	218	0,00
<i>Leśnictwo</i>	9 647	443	0	0	0	10 090	0,01
<i>Wytwarzanie i zaopatr.w en. elektr. i in.</i>	78 229	399 934	177 300	430 953	1 648 000	2 734 416	2,74
<i>Transport i łączność</i>	331 158	299 859	1 434 214	3 688 178	2 856 380	8 609 789	8,63
<i>Turystyka</i>	305 315	281 273	298 148	0	0	884 736	0,89
<i>Gospodarka mieszkaniowa</i>	52 767	398 195	1 250 076	3 395 871	2 110 950	7 207 859	7,22
<i>Działalność usługowa</i>	758 588	276 634	229 923	41 429	172 000	1 478 574	1,48
<i>Administracja publiczna</i>	2 745 641	2 832 241	2 849 739	3 446 782	3 999 327	15 873 730	15,91
<i>Urzędy naczelnych organów władzy</i>	16 971	16 130	31 998	14 051	893	80 043	0,08
<i>Obrona narodowa</i>	3 098	4 809	3 000	500	500	11 907	0,01
<i>Bezpieczeństwo publiczne</i>	207 300	413 305	214 961	309 474	375 354	1 520 394	1,52
<i>Dochody od osób prawnych i in.</i>	0	47 775	56 223	56 712	75 000	235 710	0,24
<i>Obsługa długu publicznego</i>	299 081	52 800	112 138	182 861	200 000	846 880	0,85
<i>Różne rozliczenia</i>	0	10 253	0	0	0	10 253	0,01
<i>Oświata i wychowanie</i>	2 311 550	5 204 856	4 805 267	3 325 583	4 657 220	20 304 476	20,35
<i>Ochrona zdrowia</i>	199 164	257 732	326 150	313 860	310 000	1 406 906	1,41
<i>Pomoc społeczna</i>	940 534	1 624 950	1 853 707	1 883 818	2 266 252	8 569 261	8,59
<i>Edukacyjna opieka wychowawcza</i>	770 904	73 348	125 832	151 920	246 563	1 368 567	1,37
<i>Gospodarka komunalna i ochrona środow.</i>	1 684 305	1 401 227	7 367 853	11 516 766	2 607 000	24 577 151	24,63
<i>Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego</i>	308 994	218 320	246 578	222 955	239 263	1 236 110	1,24
<i>Kultura fizyczna i sport</i>	475 355	353 982	436 085	854 934	712 510	2 832 866	2,84
Wydatki ogółem	11 498 628	14 168 084	21 819 200	29 836 647	22 477 377	99 799 936	100

Z porównania danych zawartych w powyższej tabeli wynika, że najczęściej samorząd wydaje na realizację zadań w zakresie gospodarki komunalnej i ochrony środowiska. Łącznie, w analizowanym okresie, miasto wydało na te cele kwotę 24 577 151 zł, co stanowi 24,63% ogółu wydatków jednostki. Kolejnymi sferami działalności, na które jednostka przeznacza duże środki finansowe, są:

1) oświata i wychowanie (łącznie z edukacyjną opieką wychowawczą) -	- 20 304 476 zł (20,35%),
2) administracja publiczna	- 15 873 370 zł (15,91%),
3) transport i łączność	- 8 609 789 zł (8,63%),
4) pomoc społeczna	- 8 569 261 zł (8,59%).

Oceniając to zjawisko należy stwierdzić, że głównie finansowane są przez samorząd zadania o charakterze obowiązkowym (oświata, pomoc społeczna). Udziały wydatków klasyfikowanych w innych działach są zdecydowanie mniejsze. Jednak, w obecnej sytuacji prawnej, intensyfikacja środków finansowych mających na celu zaspokajanie potrzeb mieszkańców o innym charakterze, nie jest możliwa. Zjawisko to dotyczy wszystkich jednostek samorządu terytorialnego, zwłaszcza gmin i powiatów.

Szczególne znaczenie dla pełnej oceny sytuacji finansowej samorządu pod kątem potencjalnych możliwości inwestycyjnych ma analiza porównawcza wydatków majątkowych do wydatków ogółem. Porównania takie zawiera tabela 6.

Tabela 6. Struktura wydatków (w PLN)

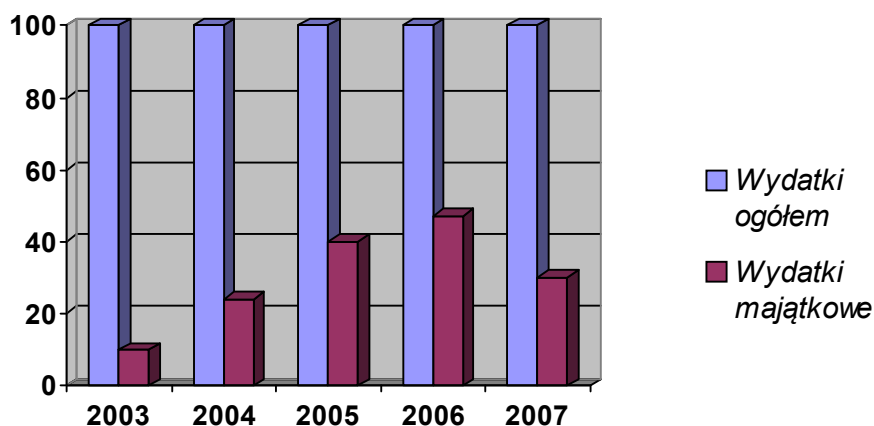
Wyszczególnienie	2003	2004	2005	2006	2007
1. Wydatki ogółem	11 498 628	14 168 084	21 819 200	29 836 647	22 477 377
2. Wydatki majątkowe	1 131 661	3 358 670	8 733 630	14 143 906	6 774 650
3. Udział w. majątkowych w w. ogółem (%)	10	24	40	47	30
4. Wydatki bieżące	10 366 967	10 809 414	13 085 570	15 692 741	15 702 727
5. Dochody ogółem	15 202 458	12 720 254	20 283 817	30 252 583	16 956 692
6. Udział wydatków bieżących w dochodach (%)	68	85	65	52	93

W poszczególnych latach badanego okresu udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem nie kształtował się równomiernie. W roku 2003 udział tych wydatków był najniższy i wynosił 10%. W pozostałych latach badanego okresu stanowił: w 2004 r. – 24%, w 2005 – 40%, w 2006 – 47%. Natomiast w roku 2007 samorząd planuje na wydatki majątkowe przeznaczyć kwotę w wysokości 6 774 650 zł, tj. 30% wydatków ogółem.

Źródłem finansowania tych zamierzeń mają być przede wszystkim przychody z tytułu kredytu, jaki gmina zamierza zaciągnąć oraz dochody własne.

Graficzny obraz kształtowania się powyższych wielkości przedstawia wykres 2.

Wykres 2. Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem (%)

Podsumowując zaprezentowaną analizę kształtowania się wielkości i struktury dochodów oraz wydatków budżetowych należy podkreślić, że w badanym okresie wyraźnie zauważalne są takie zjawiska ekonomiczne, jak:

- utrzymująca się tendencja rosnąca uzyskiwanych dochodów w dziale „Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem” oraz innych dochodów własnych, zwłaszcza dochodów z majątku,
- znaczny udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem.

4.0. PROJEKCJA POTENCJAŁU INWESTYCYJNEGO MIASTA KARPACZ NA LATA 2007 – 2013.

Projekcja potencjału inwestycyjnego Miasta Karpacz ma na celu oszacowanie możliwości samorządu w zakresie finansowania zamierzonych inwestycji. W celu wykreowania tych wielkości konieczne jest przeprowadzenie analizy ex ante obejmującej kilka etapów.

I tak:

1. **projekcja wolnych środków** - wolne środki stanowią różnicę między dochodami a wydatkami bieżącymi, bez uwzględnienia kosztów obsługi zadłużenia; wysokość tej kwoty wskazuje na zdolność jednostki do samodzielnego regulowania zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek (spłaty rat kapitałowych i odsetek) oraz finansowania inwestycji,
2. **projekcja wolnych środków na inwestycje** – środki dostępne na inwestycje stanowią różnicę między wolnymi środkami a wydatkami na spłatę zadłużenia, które obejmują zarówno koszty obsługi zadłużenia, jak i samo zadłużenie,
3. **projekcja możliwości inwestycyjnych** - określenie tych możliwości pozwala ocenić, czy samorząd może sfinansować swoje zamierzenia inwestycyjne bez zewnętrznych źródeł zasilania, zostały one wyznaczone jako różnica między środkami dostępnymi na inwestycje a nakładami inwestycyjnymi planowanymi do poniesienia,
4. **projekcja potencjału inwestycyjnego**, jako końcowy efekt analizy - odzwierciedla on relację między oczekiwaniami społecznymi a możliwościami finansowymi jednostki.

4.1. *Projekcja wolnych środków.*

W tabeli 7 przedstawiono projekcję wolnych środków Miasta Karpacz na lata 2007 – 2013.

Prognozę kształtowania się wielkości tych środków sporządzono w oparciu o następujące dane:

1. kwoty przyszłych dochodów przyjęto zgodnie z danymi przedstawionymi przez samorząd w załączniku nr 1 do uchwały Rady Miejskiej w Karpaczu nr VII/68/07 z dnia 31 maja 2007 roku, w części pn. „Prognoza kwoty długu i spłat na rok 2007 i lata następne”. Należy tu zaakcentować, że łączna wielkość dochodów, ze względu na dotacje, subwencje i udziały w podatkach PIT i CIT zależna jest głównie od naczelnych organów państwa tworzących i zmieniających system finansowy samorządów, a także od sytuacji gospodarczej kraju, która ma wpływ na decyzje ekonomiczne tych organów oraz na wielkości pozostałych dochodów. System ten w okresie 2001 – 2007 uległ istotnym zmianom, a założenie wzrostu dochodów od 2008 roku jest ustalone po przyjęciu tezy, że nie będą występowały znaczące zmiany;
2. wysokość wydatków na obsługę długu publicznego (obejmuje tylko odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek) - przyjęto jak w punkcie 1;
3. kwoty wydatków bieżących – na 2007 rok przyjęto zgodnie z uchwałą budżetową, na lata 2008 – 2013 przyjęto na poziomie 95% wydatków ogółem przedstawionych w załączniku nr 1 do uchwały Rady Miejskiej w Karpaczu nr VII/68/07 z dnia 31 maja 2007 roku, w części pn. „Prognoza kwoty długu i spłat na rok 2007 i lata następne”.

Tabela 7. Projekcja wolnych środków (w PLN)

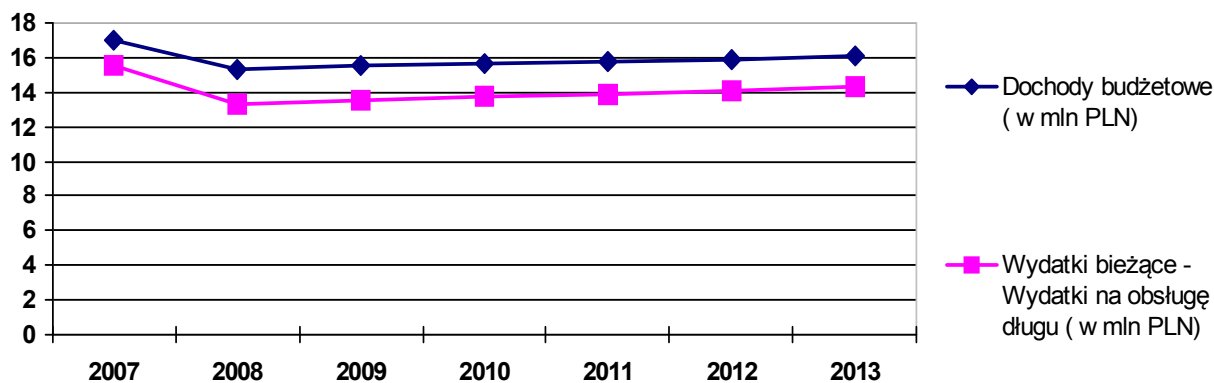
Wyszczególnienie	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1. Dochody ogółem	16 956 692	15 345 999	15 499 459	15 603 954	15 759 993	15 917 593	16 076 769
2. Wydatki bieżące	15 702 727	13 746 594	13 892 381	13 991 651	14 139 888	14 289 608	14 440 826
3. Wydatki na obsługę długu	200 000	398 000	360 000	320 000	260 000	195 000	150 000
4. Wolne środki (1-2+3)	1 453 965	1 997 405	1 967 078	1 932 303	1 880 105	1 822 985	1 785 943

Oceniając uzyskane wyniki w wierszu „wolne środki” można stwierdzić, że samorząd w latach 2007 – 2013 posiada duży potencjał finansowy, który może przeznaczyć na regulowanie zobowiązań zwrotnych i finansowanie inwestycji. I tak: w przyszłym roku został on oszacowany na kwotę 1 997 405 zł. W pozostałych latach środki finansowe, jakie

jednostka może przeznaczyć na inwestycje oraz spłatę zobowiązań, w ramach własnych możliwości budżetowych, mieszczą się w przedziale od 1 785 943 do 1 967 078 zł.

Wykres 3 obrazuje graficznie projekcję wolnych środków; mieszczą się one w obszarze między liniami oznaczającymi serie danych.

Wykres 3. Projekcja wolnych środków

4.2. Projekcja wolnych środków na inwestycje.

W tabeli 9 przedstawiono projekcję wolnych środków na inwestycje. Kwota ta wskazuje jakimi środkami może dysponować samorząd - w poszczególnych latach projekcji - na realizację planów inwestycyjnych.

Przy projekcji wolnych środków na inwestycje uwzględniono konieczności spłaty wcześniej zaciągniętych i planowanych do zaciągnięcia zobowiązań. Kwoty wynikające z tych zobowiązań ujęte są w wierszu „spłata zadłużenia”. Regulowanie zobowiązań ma charakter płatności sztywnych, stąd w projekcji wolnych środków na inwestycje konieczne jest ich uwzględnienie. Do wyliczeń przyjęto sumę odsetek i rat kapitałowych z tytułu pożyczek i kredytów.

Kategoria ta stanowi więc niejako nadwyżkę środków budżetowych, którą miasto może potencjalnie wygospodarować po zabezpieczeniu środków na wydatki bieżące i spłatę zobowiązań.

Prognozę kwoty długu przedstawia poniższe zestawienie.

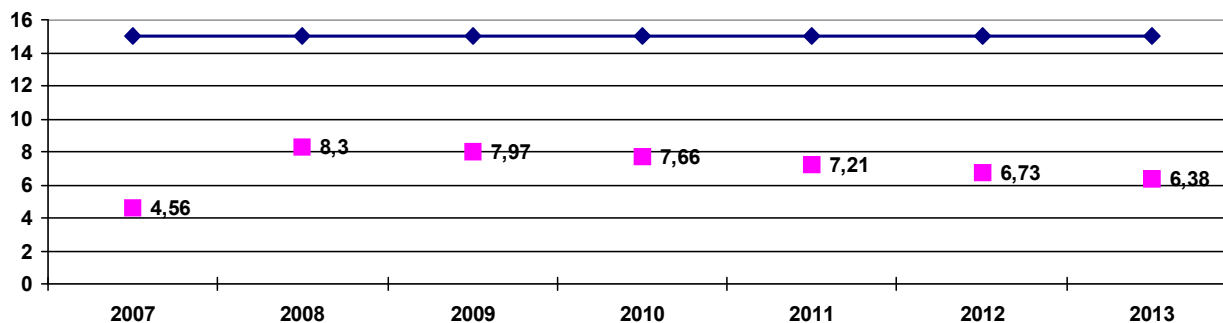
Tabela 8. Prognoza kwoty długu miasta Karpacz (w PLN)

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota długu na dzień 31.12.2006	Prognoza										
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1.	Zobowiązania wg tytułów dłużnych: (1.1+1.2+1.3)	4 566 000	7 904 200	7 028 300	6 152 400	5 276 500	4 400 600	3 524 700	2 648 800	1 772 900	1 078 000	383 100	0
1.1	Zaciągnięte zobowiązania (bez prefinansowania) z tytułu:	4 566 000	4 073 200	7 028 300	6 152 400	5 276 500	4 400 600	3 524 700	2 648 800	1 772 900	1 078 000	383 100	0
1.1.1	pożyczek	3 118 000	2 806 200	2 494 400	2 182 600	1 870 800	1 559 000	1 247 200	935 400	623 600	311 800	0	0
1.1.2	kredytów	1 448 000	1 267 000	4 533 900	3 969 800	3 405 700	2 841 600	2 277 500	1 713 400	1 149 300	766 200	383 100	0
1.1.3	obligacji	0											
1.2	Planowane w roku budżetowym (bez prefinansowania):		3 831 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.2.1	pożyczki												
1.2.2	kredyty, w tym:		3 831 000										
	zagraniczne												
1.2.3	obligacje												
1.3	Pożyczki, kredyty i obligacje na prefinansowanie												
1.3.1	Zaciągnięte zobowiązania												
1.3.2	Planowane zobowiązania												
2	Obsługa długu (2.1+2.2+2.3)	381 000	692 800	1 273 900	1 235 900	1 195 900	1 135 900	1 070 900	1 025 900	985 900	955 900	754 900	403 100
2.1	Splata rat kapitałowych z wyłączeniem prefinansowania	181 000	492 800	875 900	875 900	875 900	875 900	875 900	875 900	875 900	875 900	694 900	383 100
2.1.1	kredytów i pożyczek	181 000	492 800	875 900	875 900	875 900	875 900	875 900	875 900	875 900	875 900	694 900	383 100
2.1.2	wykup papierów wartościowych	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.1.3	udzielonych poręczeń	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.2	Splata zobowiązań z tytułu prefinansowania	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.3	Splata odsetek i dyskonta	200 000	200 000	398 000	360 000	320 000	260 000	195 000	150 000	110 000	80 000	60 000	20 000

Źródło: Załącznik nr 4 do uchwały budżetowej na 2007 rok.

Wykres 4 przedstawia relację między kwotą spłaty zadłużenia a możliwym, maksymalnym poziomem zadłużenia się miasta (15% planowanych dochodów) wynikającym z ograniczeń określonych przez ustawodawcę w art. 169 ustawy o finansach publicznych.

Wykres 4. Maksymalne obciążenie planowanych dochodów kosztami zadłużenia (w %)

Na podstawie przeprowadzonej analizy zaprezentowanej graficznie na wykresie 4 można stwierdzić, że wysokość całkowitych zobowiązań miasta z tytułu kredytów i pożyczek w stosunku do przewidywanych dochodów będzie się kształtować w przedziale od 4,56% (w roku bieżącym) do 8,30% (w roku 2008). Nie przekroczy więc ustawowych ograniczeń.

Tabela 9. Projektcja wolnych środków na inwestycje (w PLN)

Wyszczególnienie	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1. Wolne środki	1 453 965	1 997 405	1 967 078	1 932 303	1 880 105	1 822 985	1 785 943
2. Spłata zadłużenia	692 800	1 273 900	1 235 900	1 195 900	1 135 900	1 070 900	1 025 900
3. Wolne środki na inwestycje (1-2)	761 165	723 505	731 178	736 403	744 205	752 085	760 043

W poszczególnych latach projekcji miasto może na inwestycje przeznaczyć (w ramach dochodów budżetowych) środki w wysokości:

- w roku 2007 – 761 165 zł;
- w roku 2008 – 723 505 zł;
- w roku 2009 – 731 178 zł;
- w roku 2010 – 736 403 zł;
- w roku 2011 – 744 205 zł;
- w roku 2012 – 752 085 zł;
- w roku 2013 – 760 043 zł.

4.3. *Projekcja możliwości inwestycyjnych.*

Wykreowanie kategorii „możliwości inwestycyjne” daje odpowiedź na pytanie, czy samorząd - w ramach własnych możliwości budżetowych - jest w stanie zrealizować zaplanowany wieloletni program inwestycyjny. Wartość tej kategorii została wyznaczona jako różnica między wolnymi środkami na inwestycję, a kwotą przeznaczoną na realizację inwestycji zaplanowanych w WPI na lata 2007 – 2013 – „inwestycje zaplanowane”. Jednocześnie kategoria ta zawiera w sobie następującą informację:

- dodatnia wartość oznacza, że miasto może przeznaczyć na wydatki inwestycyjne więcej środków finansowych niż przewiduje w WPI, i kwota ta jest równa wartości bezwzględnej tej kategorii,
- ujemna wartość wskazuje, że miasto nie dysponuje wystarczającą ilości środków na sfinansowanie inwestycji, i brak ten odpowiada wartości bezwzględnej tej kategorii.

Tabela 10 przedstawia syntetyczną informację dotyczącą wysokości planowanych nakładów inwestycyjnych w talach 2007-2013. Natomiast tabela 11 prezentuje projekcję możliwości inwestycyjnych.

Tabela 10. Nakłady inwestycyjne (w PLN)

Wyszczególnienie	Łączne nakłady	Dotychczasowe nakłady	2 007	2 008	2 009	2 010	2 011	2 012	2 013
ogółem	113 709 260	25 674 210	6 424 050	16 434 000	20 939 000	25 238 000	11 000 000	4 500 000	3 500 000
środki UE	75 267 158	9 493 648	186 660	11 376 400	16 778 150	21 282 300	9 350 000	3 825 000	2 975 000
środki BP	730 514	730 514	0	0	0	0	0	0	0
śr. własne	37 711 588	15 450 048	6 237 390	5 057 600	4 160 850	3 955 700	1 650 000	675 000	525 000
w tym									
budżet gminy	26 490 285	8 136 745	2 329 390	5 057 600	4 160 850	3 955 700	1 650 000	675 000	525 000
fundusz	2 385 303	2 385 303	0	0	0	0	0	0	0
śr. jednostki real.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pożyczka/kredyt	8 836 000	4 928 000	3 908 000	0	0	0	0	0	0

Źródło: „Wieloletni Program Inwestycyjny – Miasto i Gmina Karpacz”

Tabela 11. Projekcja możliwości inwestycyjnych (w PLN)

Wyszczególnienie	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1. Wolne środki na inwestycje	761 165	723 505	731 178	736 403	744 205	752 085	760 043
2. Inwestycje zaplanowane	6 774 650	16 434 000	20 939 000	25 238 000	11 000 000	4 500 000	3 500 000
4. Możliwości inwestycyjne (1-2)	-6 013 485	-15 710 495	-20 207 822	-24 501 597	-10 255 795	-3 747 915	-2 739 957

Łączne nakłady inwestycyjne w latach 2008 - 2013, ujęte w wierszu „Inwestycje zaplanowane”, przyjęto na podstawie tabeli nr 10, natomiast w roku 2007 są one równe wydatkom majątkowym zaplanowanym w wydatkach budżetowych

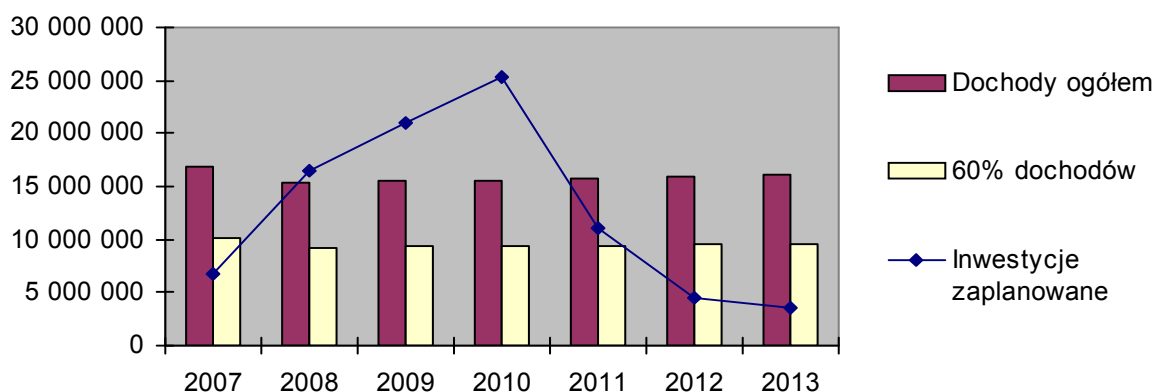
Z obliczeń zaprezentowanych w tabeli wynika, że Miasto Karpacz, w latach 2007 – 2013, nie zrealizuje swoich zamierzeń inwestycyjnych bez zewnętrznych źródeł finansowania. Brak własnych środków finansowych oszacowano na kwoty:

- 6 013 485 zł (rok 2007);
- 15 710 495 zł (rok 2008);
- 20 207 822 zł (rok 2009);
- 24 501 597 zł (rok 2010);
- 10 255 795 zł (rok 2011);
- 3 747 915 zł (rok 2012);
- 2 739 957 zł (rok 2013).

Aby zrealizować zadania określone w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym, w latach 2007 – 2013, niezbędne będzie zaciągnięcie przez samorząd zobowiązań zwrotnych, np. kredyty, emisja obligacji komunalnych lub uzyskanie dotacji.

Wykres 4 obrazuje stosunek wielkości zaplanowanych inwestycji do ograniczeń finansowych samorządu, wynikających z art.170 ustawy o finansach publicznych, tj. łączna kwota długu samorządu nie może przekroczyć na koniec roku budżetowego 60% dochodów.

Wykres 5. Stosunek wielkości inwestycji zaplanowanych do ograniczeń wynikających z art. 170 ustawy o finansach publicznych

Przedstawiona na powyższym wykresie relacja wskazuje, że zakładana przez samorząd wysokość nakładów finansowych na inwestycje, w latach 2008 - 2011, nie mieści się w limicie ograniczeń wynikających z przywołanego artykułu ustawy o finansach publicznych. Oznacza to, że jednostka nie może zaciągać zobowiązań na realizację planowanych inwestycji bez naruszenia przepisów ustawy o finansach publicznych. Należy jednak zaakcentować, że powyższy wykres nie jest ścisłym odzwierciedleniem relacji

potencjalnego zadłużenia samorządu do ustawowych ograniczeń. Nie uwzględniono w nim bowiem już istniejącego długu; jest jedynie zobrazowaniem poziomu samych zamierzeń inwestycyjnych w stosunku do jednego z kryteriów określonego przez ustawodawcę, a mającego na celu kształtowanie ograniczeń polityki finansowej jednostek samorządu terytorialnego.

W przypadku uzyskania przez samorząd środków bezzwrotnych na dofinansowanie inwestycji – relacja powyższa będzie korzystniejsza. Należy tu zaakcentować, że ograniczenie dotyczące możliwości zadłużania się samorządów nie dotyczą zobowiązań podejmowanych w celu prefinansowania inwestycji realizowanych ze środków funduszy strukturalnych lub Funduszu Spójności.

4.4. Projekcja potencjału inwestycyjnego.

Projekcję potencjału inwestycyjnego Miasta Karpacz sporządzono w oparciu o oszacowane wcześniej (w tabeli 7) wolne środki samorządu, uwzględniając przepływy finansowe oraz możliwe do uzyskania środki w ramach dofinansowania, np. z budżetu Unii Europejskiej, z budżetu państwa oraz funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Jest to więc suma możliwych do wygenerowania środków finansowych jakie samorząd może przeznaczyć na realizację zadań inwestycyjnych. Projekcja ta została oszacowana przy wykorzystaniu następującego algorytmu:

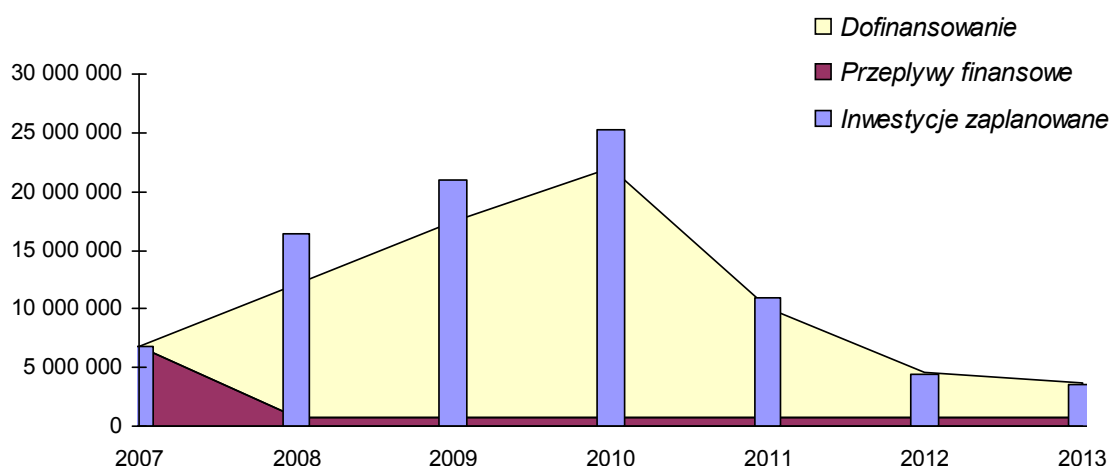
$$\begin{array}{r}
 \text{WOLNE ŚRODKI} \\
 - \text{ SPŁATA ZADŁUŻENIA} \\
 + \text{ PRZYCHODY} \\
 \hline
 = \text{ PRZEPIŁYWY FINANSOWE} \\
 + \text{ DOFINANSOWANIE} \\
 \hline
 = \text{ POTENCJAŁ INWESTYCYJNY}
 \end{array}$$

Tabela 12. Projektja potencjału inwestycyjnego (w PLN)

Wyszczególnienie	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1. Wolne środki	1 453 965	1 997 405	1 967 078	1 932 303	1 880 105	1 822 985	1 785 943
2. Spłata zadłużenia	692 800	1 273 900	1 235 900	1 195 900	1 135 900	1 070 900	1 025 900
3. Przychody	6 013 485	0	0	0	0	0	0
4. Przepływy finansowe	6 774 650	723 505	731 178	736 403	744 205	752 085	760 043
5. Dofinansowanie	0	11 376 400	16 778 150	21 282 300	9 350 000	3 825 000	2 975 000
6. Potencjał inwestycyjny	6 774 650	12 099 905	17 509 328	22 018 703	10 094 205	4 577 085	3 735 043
7. Inwestycje zaplanowane	6 774 650	16 434 000	20 939 000	25 238 000	11 000 000	4 500 000	3 500 000
8. Relacja: 6-7	0	-4 334 095	-3 429 672	-3 219 297	-905 795	77 085	235 043

Na wykresie 6 graficznie zobrazowano, wyliczony w powyższej tabeli, potencjał inwestycyjny Miasta Karpacz. Naniesiono również na ten wykres wartości planowanych zadań inwestycyjnych w celu graficznego zilustrowania wzajemnej relacji tych dwóch wartości.

Wykres 6. Potencjał inwestycyjny Karpacza

Na obszar oznaczony kolorami bordowym i żółtym, który stanowi potencjał inwestycyjny, odpowiadający sumie przepływów finansowych jednostki i możliwych do uzyskania (w ramach dofinansowania) środków z zewnętrznych źródeł, nałożono niebieskie słupki, które oznaczają wartości inwestycji zaplanowanych. Jak widać na wykresie, w poszczególnych latach projekcji (z wyjątkiem roku 2007, 2012 oraz 2013), słupki przewyższają dwukolorowy obszar. Oznacza to, że w tym czasie samorząd nie posiada wystarczającego potencjału inwestycyjnego na realizację planowanych zamierzeń i niezbędne będzie uzyskanie dodatkowych środków z zewnętrznych źródeł zasilania - przychodów (kredyty, pożyczki), ewentualnie weryfikacja planów inwestycyjnych.

5.0. ZAŁĄCZNIK

5.1. Prognoza kwoty długu i spłat na rok 2007 i lata następne

Tabela 13. Możliwość spłaty długu w latach 2007 – 2016

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota długu na dzień 31.12.2006	Prognoza										
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1.	Zobowiązania wg tytułów dłużnych: (1.1+1.2+1.3)	4 566 000	7 904 200	7 028 300	6 152 400	5 276 500	4 400 600	3 524 700	2 648 800	1 772 900	1 078 000	383 100	0
1.1	Zaciągnięte zobowiązania (bez prefinansowania) z tytułu:	4 566 000	4 073 200	7 028 300	6 152 400	5 276 500	4 400 600	3 524 700	2 648 800	1 772 900	1 078 000	383 100	0
1.1.1	pożyczek	3 118 000	2 806 200	2 494 400	2 182 600	1 870 800	1 559 000	1 247 200	935 400	623 600	311 800	0	0
1.1.2	kredytów	1 448 000	1 267 000	4 533 900	3 969 800	3 405 700	2 841 600	2 277 500	1 713 400	1 149 300	766 200	383 100	0
1.1.3	obligacji	0											
1.2	Planowane w roku budżetowym (bez prefinansowania):		3 831 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.2.1	pożyczki												
1.2.2	kredyty, w tym:		3 831 000										
	zagraniczne												
1.2.3	obligacje												
1.3	Pożyczki, kredyty i obligacje na prefinansowanie												
1.3.1	Zaciągnięte zobowiązania												
1.3.2	Planowane zobowiązania												
2	Obsługa długu (2.1+2.2+2.3)	381 000	692 800	1 273 900	1 235 900	1 195 900	1 135 900	1 070 900	1 025 900	985 900	955 900	754 900	403 100
2.1	Spłata rat kapitałowych z wyłączeniem prefinansowania	181 000	492 800	875 900	875 900	875 900	875 900	875 900	875 900	875 900	875 900	694 900	383 100
2.1.1	kredytów i pożyczek	181 000	492 800	875 900	875 900	875 900	875 900	875 900	875 900	875 900	875 900	694 900	383 100
2.1.2	wykup papierów wartościowych	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

WIELOLETNI PLAN FINANSOWY
GMINY KARPACZ

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota długu na dzień 31.12.2006	Prognoza										
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
2.1.3	udzielonych poręczeń	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.2	Splata zobowiązań z tytułu prefinansowania	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.3	Splata odsetek i dyskonta	200 000	200 000	398 000	360 000	320 000	260 000	195 000	150 000	110 000	80 000	60 000	20 000
3.	Prognozowane dochody budżetowe	30 252 583	15 194 058	15 345 999	15 499 459	15 603 954	15 759 993	15 917 593	16 076 769	16 237 537	16 399 912	16 563 911	16 729 550
4.	Prognozowane wydatki budżetowe	29 836 647	18 532 258	14 470 099	14 623 559	14 728 054	14 884 093	15 041 693	15 200 869	15 361 637	15 524 012	15 914 011	16 346 450
5.	Prognozowany wynik finansowy	415 936	-3 338 200	875 900	875 900	875 900	875 900	875 900	875 900	875 900	649 900	649 900	383 100
6.	Relacje do dochodów (w %):												
6.1	długu (art. 170 ust. 1) (1:3)	15,09	52,02	45,80	39,69	33,82	27,92	22,14	16,48	10,92	6,57	2,31	0,00
6.2	długu po uwzględnieniu wyłączeń (art. 170 ust. 3) (1.1+1.2):3	15,09	52,02	45,80	39,69	33,82	27,92	22,14	16,48	10,92	6,57	2,31	0,00
6.3	splaty zadłużenia (art. 169 ust. 1) (2:3)	1,26	4,56	8,30	7,97	7,66	7,21	6,73	6,38	6,07	5,83	4,56	2,41
6.4	splaty zadłużenia po uwzględnieniu wyłączeń (art. 169 ust. 3) (2.1+2.3):3	1,26	4,56	8,30	7,97	7,66	7,21	6,73	6,38	6,07	5,83	4,56	2,41

6.0. ANEKS NR 1 – DOTYCZY ZMIAN PRZEPROWADZONYCH W WIELOLETNIM PLANIE FINANSOWYM

Na podstawie umowy z dnia 7 czerwca 2005 r. zawartej pomiędzy gminą Karpacz a Business Mobility International Sp. z o.o. przystąpiono do aktualizacji niniejszego dokumentu. Konieczność aktualizacji jest skutkiem przeprowadzonej weryfikacji projektów zadań inwestycyjnych ostatecznie ujętych w tabeli WPI.

W związku z powyższym zakresem zmian objęto:

- 1) analizę sytuacji finansowej miasta Karpacz,
- 2) projekcję potencjału inwestycyjnego miasta Karpacz.

W grudniu 2007 r. zaktualizowano niniejszy dokument poprzez wprowadzenie zmian nazw zadań wymienionych w tabeli Wieloletniego Planu Inwestycyjnego:

- poz. 9 z „Adaptacja budynków Szkoły Podstawowej na potrzeby przedszkola” na „Przebudowa zespołu budynków byłej Szkoły Podstawowej w Karpaczu przy ul. Konstytucji 3-go Maja 35 z przeznaczeniem na Przedszkole”
- poz. 22 z „Budowa sali sportowej wraz z wyposażeniem” na „Budowa sali sportowo-widowiskowej przy Szkole Podstawowej i Gimnazjum w Karpaczu w ramach Karkonoskiego Centrum Szkolenia Sportowego”.

Zmiany podyktowane są koniecznością ujednoczenia nazw zadań inwestycyjnych zawartych w dokumentacji technicznej, studium wykonalności oraz dokumentach planistycznych w związku z planowaną aplikacją do Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego.

SPIS TABEL

TABELA 1. KSZTAŁTOWANIE SIĘ KATEGORII FINANSOWYCH JEDNOSTKI W LATACH 2003 – 2007 (W PLN) ORAZ DYNAMIKA ICH ZMIAN (W %).	9
TABELA 2. ŹRÓDŁA SFINANSOWANIA DEFICYTU ORAZ KIERUNKI ROZDYSPONOWANIA NADWYŻKI BUDŻETOWEJ (W PLN).	10
TABELA 3. POZIOM ORAZ STRUKTURA WYKONANIA DOCHODÓW (W PLN).	15
TABELA 4. STRUKTURA DOCHODÓW Z WYSZCZEGÓLNIONYCH DZIAŁÓW	17
TABELA 5. STRUKTURA WYKONANIA WYDATKÓW (W PLN).	18
TABELA 6. STRUKTURA WYDATKÓW (W PLN).	19
TABELA 7. PROJEKCJA WOLNYCH ŚRODKÓW (W PLN).	22
TABELA 8. PROGNOZA SPŁATY DŁUGU MIASTA KARPACZ (W PLN).	24
TABELA 9. PROJEKCJA WOLNYCH ŚRODKÓW NA INWESTYCJE (W PLN).	25
TABELA 10. NAKŁADY INWESTYCYJNE (W PLN).	26
TABELA 11. PROJEKCJA MOŻLIWOŚCI INWESTYCYJNYCH (W PLN).	26
TABELA 12. PROJEKCJA POTENCJAŁU INWESTYCYJNEGO (W PLN).	29
TABELA 13. PROGNOZA KWOTY DŁUGU I SPŁAT NA ROK 2007 I LATA NASTĘPNE.	30

SPIS WYKRESÓW

WYKRES 1. STRUKTURA DOCHODÓW Z WYSZCZEGÓLNIONYCH DZIAŁÓW (W %).	17
WYKRES 2. UDZIAŁ WYDATKÓW MAJĄTKOWYCH W WYDATKACH OGÓLEM (%).	20
WYKRES 3. PROJEKCJA WOLNYCH ŚRODKÓW.	23
WYKRES 4. MAKSYMALNE OBCIĄŻENIE PLANOWANYCH DOCHODÓW KOSZTAMI ZADŁUŻENIA (W %).	25
Wykres 5. STOSUNEK WIELKOŚCI INWESTYCJI ZAPLANOWANYCH DO OGRANICZEŃ WYNIKAJĄCYCH Z ART. 170 USTAWY O FINANSACH PUBLICZNYCH.	27
WYKRES 6. POTENCJAŁ INWESTYCYJNY KARPACZ.	29